

Saksnr.: 2016/12371
Løpenr.: 76947/2019
Klassering: C09
Saksbehandler: Simen Dugstad Nordeide

Møtebok – Saksframlegg

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Næring og kulturkomiteen	05.06.2019	
Fylkestinget	20.06.2019	

Fordeling av midler til kulturarenaer i Østfold - Desentralisert ordning for kulturbygg 2019

Vedlegg:

- 1 Brev fra Halden kommune vedrørende søknader fra Halden kulturhus Vannvogna

Komitelederens forslag til innstilling

Det anbefales bevilget totalt kr 11 633 000 fra tilskuddsordningen «Desentralisert ordning for kulturbygg», til følgende lokale kulturbygg:

Tall i hele tusen kroner eks. mva.

Anleggsnavn	Kommune	Beskrivelse	Kostnad	Søknad	Anbefaling
Nes Lense kulturarena	Skiptvet	Nytt tribuneamfi	764	333	254**
Rakkestad kulturskole	Rakkestad	Ensemblerom/bandrom /øvingsrom	11 890	2 000	2 000
Rakkestad kulturskole	Rakkestad	Black Box	8 737	2 000	1 000*
Hvaler ungdomsskole	Hvaler	Kultursal	1 083	451	361**
St. Croix-huset	Fredrikstad	Ombygging/ Rehabilitering	5 320	2 000	1 773**
Fredriksten festning	Halden	Infrastruktur utendørs arena	5 021	2 000	1 673**
Sparebanksalen Black Box	Halden	Rehabilitering	2 670	890	890
Langhuset kulturhus	Råde	Teater, scenekunst og konsertlokaler	24 230	2 000	2 000
Langhuset kulturhus	Råde	Bibliotek	12 115	2 000	1 000*

Rakkestad kulturskole	Rakkestad	Rom for visuell kunst	6 561	2 000	682*
Totalt					11 633

*Kan søke om resterende midler i 2020.

**Anbefalt beløp er justert i tråd med retningslinjene, der det framkommer at tilskuddet er maksimalt 1/3 av de godkjente kostnadene eks. mva.

Komitelederens behandling

Ingen endring.

Sarpsborg, 16. mai 2019

Andreas M. Lervik
leder av næring- og kulturkomiteen

Fylkesrådmannens anbefaling

Det anbefales bevilget totalt kr 11 633 000 fra tilskuddsordningen «Desentralisert ordning for kulturbygg», til følgende lokale kulturbygg:

Tall i hele tusen kroner eks. mva.

Anleggsnavn	Kommune	Beskrivelse	Kostnad	Søknad	Anbefaling
Nes Lense kulturarena	Skiptvet	Nytt tribuneamfi	764	333	254**
Rakkestad kulturskole	Rakkestad	Ensemblerom/bandrom /øvingsrom	11 890	2 000	2 000
Rakkestad kulturskole	Rakkestad	Black Box	8 737	2 000	1 000*
Hvaler ungdomsskole	Hvaler	Kultursal	1 083	451	361**
St. Croix-huset	Fredrikstad	Ombygging/ Rehabilitering	5 320	2 000	1 773**
Fredriksten festning	Halden	Infrastruktur utendørs arena	5 021	2 000	1 673**
Sparebanksalen Black Box	Halden	Rehabilitering	2 670	890	890
Langhuset kulturhus	Råde	Teater, scenekunst og konsertlokaler	24 230	2 000	2 000

Langhuset kulturhus	Råde	Bibliotek	12 115	2 000	1 000*
Rakkestad kulturskole	Rakkestad	Rom for visuell kunst	6 561	2 000	682*
Totalt					11 633

*Kan søke om resterende midler i 2020.

**Anbefalt beløp er justert i tråd med retningslinjene, der det framkommer at tilskuddet er maksimalt 1/3 av de godkjente kostnadene eks. mva.

Sarpsborg, 30. april 2019

Anne Skau
fylkesrådmann

Håkon Johnsen
fylkesdirektør

Bakgrunn for saken

Fylkeskommunen forvalter statlige tilskudd over spillemiddelordningen til regionale kulturarenaer.

Etter en lang periode med reservering av midler til fylkeskulturscene, fattet fylkestinget den 16. februar 2017, PS 1/2017, vedtak om å kunngjøres at det årlig kan søkes om tilskudd fra den desentraliserte ordningen for kulturbygg. Ved søknadsrunden i 2018, ble det bevilget totalt kr 26 240 000 til lokale og regionale kulturbygg.

Bakgrunnen for denne saken er fordeling av midler, basert på søknader som er fremmet innen fristen 15. mars 2019. Søknadene sendes inn via kommunene, som lager en prioritert innstilling av sine saker til fylkeskommunen.

Fakta

Formålet med tilskuddene på "Desentralisert ordning for kulturbygg" er at de skal bidra til egnede lokaler, bygninger og utearenaer som gir rom for ulik kulturell virksomhet. Tilskudd kan gis til kulturhus, flerbrukslokaler eller spesiallokaler for kunst og kultur, som bibliotek, bygg for museum eller andre kulturverntiltak, scenekunstlokaler, konsertsal eller formidlingslokaler for billedkunst.

Fylkestinget vedtok nye retningslinjer for tilskuddsordningen Desentralisert ordning for kulturbygg den 16. februar 2017, se følgende lenke for de vedtatte retningslinjene: <https://www.ostfoldfk.no/f/p1/i3981669b-6ef2-4f45-bb52-d68ecef82a59/retningslinjer-for-tilskudd-til-kulturarenaer.pdf> Disse retningslinjene bygger på statlige føringer fra rundskriv av 1. januar 2010 og fastsetter premisser for fylkeskommunens forvaltning av ordningen. Se

«Retningslinjer for forvaltning av desentralisert ordning for tilskudd til kulturbygg», som finnes på Kulturdepartementets nettsider.

Midlene kan benyttes til nybygg, ombygging og modernisering av kulturbygning, men ikke til vedlikehold eller drift. Lokalene må være planlagt ut fra definerte behov og bør være fleksible. Kulturhusene bør lokaliseres sentralt i lokalsamfunnet eller regionen. Bygningene skal i størst mulig grad fungere som kulturelle møtested for alle grupper. Lokalene skal være åpne for all lovlig kulturvirksomhet. Ingen må stenges ute av religiøse, sosiale eller politiske hensyn.

Fra de statlige øremerkede midlene, «Desentralisert ordning for kulturbygg», kan det søkes om 1/3 av prosjektets totale/godkjente kostnad eks. mva. I de fylkeskommunalt vedtatte retningslinjene for tilskuddsordningen «Desentralisert ordning for kulturbygg», er det definert tre ulike inndelinger av kulturfasiliteter det kan søkes om midler til:

- **Lokalt kulturbygg/-arena:** Inntil kr. 2 000 000, nedre grense for godkjent prosjektkostnad er kr 450 000.
- **Regionalt kulturbygg/-arena:** Inntil kr. 10 000 000. Funksjonene og kvaliteten på tilbudet skal ha høy kvalitet og ha regional interesse. Har bygget en scene skal den tilfredsstillende Riksteateret sine krav for å benytte scenen. I de tilfeller et lokalt kulturbygg delvis har regionale funksjoner kan fylkeskommunen gjøre en skjønsmessig vurdering av tilskuddet.
- **Tiltak i kulturbygg/-arena, med særskilt regional betydning:**
Fordeling av Nærings- og Kulturkomiteen etter særskilt vurdering.

Alle søknadene behandles innenfor en av disse tre inndelingene, men de finansieres fra samme økonomiske ramme, - øremerkede statlige midler til kulturbygg («Desentralisert ordning for kulturbygg»).

Midlene er bekjentgjort og det er holdt et søknadskurs for kommunale saksbehandlere.

Økonomiske forhold

Den øremerkede rammen fra spillemidlene som fordels til fylkeskommunene har blitt kraftig redusert de siste 5 – 6 årene, og er nå på ca. 1/3 av tidligere nivå.

Østfold fylkeskommune har pr 31.12.2018 fortsatt innestående totalt kr 8 104 000 av de statlige øremerkede midlene til «Desentralisert ordning for kulturbygg», inkludert rente- og inndratte midler. Tildelingen av øremerkede midler til desentralisert ordning for kulturbygg for 2019 kom i statsråd den 10. mai. Østfold ble for 2019 tildelt kr 2 966 042.

Med en statlig tildeling i 2019 på kr 2 966 042, inklusive rente- og inndratte midler på kr 563 000, er det i denne saken totalt kr 11 633 042 til fordeling på ordningen. Dersom ikke alle midlene tildeles, må dette begrunnes særskilt i rapporteringen til Kulturdepartementet.

Neste søknadsfrist for søkere til vertskommunen vil være avhengig av hvordan Viken fylkeskommune organiserer og legger opp rutiner rundt denne virkemiddelbruken.

Med tildeling i tråd med rådmannens anbefaling vil det være et etterslep på kr 3 318 000.

Søknader om midler til kulturarenaer i Østfold 2018

Ved søknadsfristens utløp er det kommet inn totalt 14 søknader, med en samlet søknadssum på 22 millioner kroner og en samlet investeringskostnad på om lag 104 millioner kroner.

Søknader lokale kulturbygg, uprioritert. Tall i hele tusen kroner eks. mva.

Anleggsnavn	Kommune	Beskrivelse	Kostnad	Søknad	Godk. Søkn. sum
St. Croix-huset	Fredrikstad	Ombygging/ Rehabilitering	5 320	2 000	1 773**
Fredriksten festning	Halden	Infrastruktur utendørs arena	5 021	2 000	1 673**
Sparebanksalen Black Box	Halden	Rehabilitering	2 670	890	890
Halden kulturhus Vannvogna	Halden	Konsertsal/ hovedbygning	7 885	2 000	0*
Halden kulturhus Vannvogna	Halden	Øvingsanlegg	2 000	750	0*
Hvaler ungdomsskole	Hvaler	Kultursal	1 083	451	361**
Rakkestad kulturskole	Rakkestad	ensemblerom/bandrom / øvingsrom	11 890	2 000	2 000
Rakkestad kulturskole	Rakkestad	Black Box	8 737	2 000	2 000
Rakkestad kulturskole	Rakkestad	Rom for visuell kunst	6 561	2 000	2 000
Rakkestad kulturhus	Rakkestad	ombygging av kinosal til konsert- og teatersal	3 934	1 300	1 300
Langhuset kulturhus	Råde	Teater, scenekunst og konsertlokaler	24 230	2 000	2 000
Langhuset kulturhus	Råde	Lokaler/verksteder for øving og prod. av kultur	12 115	2 000	2 000

Langhuset kulturhus	Råde	Bibliotek	12 115	2 000	2 000
Nes Lense kulturarena	Skiptvet	Nytt tribune amfi	764	333	254**
Totalt			104 325	21 684	18 251

*Søknadene fra Halden kulturhus Vannvogna er vurdert til å ha en godkjent søknadssum pålydende kr 0, da de er vurdert til ikke å falle innenfor kriteriene for ordningen, jf. Kulturdepartementets *Retningslinjer for forvaltning av desentralisert ordning for tilskudd til kulturbygg* og Østfold fylkeskommunes *Retningslinjer for tilskudd til kulturarenaer*.

**Godkjent søknadssum er justert i tråd med retningslinjene, der det framkommer at tilskuddet er maksimalt 1/3 av de godkjente kostnadene eks. mva.

Fredrikstad: St. Croix-huset

St. Croix-huset har siden oppstarten blitt drevet og utviklet som et allment tilgjengelig kulturhus som legger til rette for et bredt spekter av kulturaktiviteter. Huset har et særskilt fokus på å fremme barn og unges egenskapte kultur, og skal være et inviterende sted for å møtes, øve og utvikle kunnskap og talent. Kulturhuset har ulike scener for blant annet konserter og teater, og er også arena for ulike verksteder, kurs og arrangementer. Et viktig premiss for St. Croix-huset er å være åpent og tilgjengelig for alle, og skal imøtekomme de som har idéer de ønsker å prøve ut. Kulturhusets innhold endres dermed jevnlig - i takt med strømninger i tiden og folks innspill og initiativ.

Bygningsmassen, som i stor grad skriver seg fra 1800-tallet, gir imidlertid enkelte driftsrelaterte utfordringer, som kommunen nå har vedtatt å starte utbedringen av og søker midler til.

Halden: Fredriksten festning

Strømforsyningen på arenaen skal dekke behov til lyd, lys, data og øvrig generell bruk (servering, toaletter, allmennbelysning osv.). Det største behovet gjelder strøm til scenerigg (lyd/lys), der kravet i dag er 400V anlegg. Alt moderne sceneutstyr krever 400V strøm.

Kravet til datakapasitet øker stadig. Det er behov for egne lukkede nettverk for arrangører og god datakapasitet for publikum. I tillegg bør det være infrastruktur for direkte TV-overføring av arrangementer. Bruk av betalingsterminaler har gitt et økt behov for et stabilt datanettverk med tilstrekkelig kapasitet og hastighet. Disse investeringene i permanent strømforsyning, vil også gi en stor effekt på miljø, da man slipper store støyende og forurensende strømaggregater.

Halden: Sparebanksalen Black Box

Sparebanksalen ble gitt i gave til Halden kommune av Halden Sparebank, i forbindelse med verdensfestivalen for amatørteater i 1991. Hensikten var å skaffe byens mange amatørteatergrupper adekvate lokaler. Sparebanksalen har vært i flittig og allsidig kulturell

bruk fra 1991 og har stort behov for oppgradering. Dette gjelder ventilasjon, elektriske tiltak, nytt gulv og tilrettelegging for funksjonshemmede i salen, inngangsparti og garderobes/toaletter.

Halden kulturhus Vannvogna – Totalt to søknader -Konsertsal/hovedbygning og øvingsrom

Vannvogna er et nyetablert privat kulturhus i Halden sentrum, som arrangerer konserter, utstillinger og har litteraturhusfunksjoner. Organiseringen er foreløpig i form av et aksjeselskap, med tilnærmet ideelt formål om å drive kulturhus. Søker er den demokratiske Foreningen Halden Kulturhus Vannvogna, som er registrert i frivillighetsregisteret.

Søknadene om midler til de to separate kulturfunksjonene innebærer ombygning og restaurering av eksisterende lokaler, slik at de er tilpasset de funksjonene de er tiltenkt. Herunder akustiske tiltak, scenerigg, universellutforming, enøk tiltak og andre tekniske tilpasninger.

Søknadene er vurdert til ikke å være i orden, da det ikke foreligger en kulturfunksjonell forhåndsgodkjenning av byggene, jf. Retningslinjer for tilskudd til kulturarenaer: «Hvilke krav stilles det til prosjektet du søker om?» og pkt. 4 under «Hvilke krav stilles til søknadens vedlegg?». Søknadene er heller ikke prioritert fra Halden kommune, da de av kommunen er vurdert til å falle utenfor søknadskriteriene. Søker er orientert om vurderingen i brev fra Halden kommune.

Hvaler: Hvaler ungdomsskole – kultursal

Kommunestyret i Hvaler vedtok å bevilge midler til oppgradering og utbygging av Hvaler ungdomsskole. I denne utvidelsen lå en fløy hvor det skulle bygges et stort auditorium. Etter vedtaket ble det gjort en vurdering av arkitekt og konsulentfirma om denne salen kunne gjøres om til en kultursal. I desember 2017 vedtok kommunestyret endringen, og bevilget midler til å starte prosjektering av å gjøre salen funksjonell som både auditorium og kultursal.

Hvaler har per i dag ingen sal som egner seg for fremvisninger og forestillinger for publikum. Kommunen har flere mindre lokaler hvor det kan fremvises ulik kultur, deriblant kirkene. Ved større arrangementer er det flerbrukshallen Hvalerhallen som benyttes. Denne passer fint til større arrangementer med over 2-300 tilskuere, men det er ønskelig med en kultursal som kan romme 100-150 tilskuere. Dette vil kunne være en god arena for teater, skuespill, foredrag, filmfremvisning og konserter.

Rakkestad: Totalt fire søknader. To separate kulturarenaer, med fire kulturfunksjoner

Rakkestad kommune har totalt fire søknader. Det er tre søknader knyttet til ett nytt bygg for kulturskolen. Totalt tre kulturfunksjoner/søknader, er vurdert til å være i tråd med bestemmelsenes formulering «For kulturarenaer der flere separate kulturfunksjoner inngår, er det anledning til å sende inntil tre ulike søknader om tilskudd»

Videre har de en fjerde søknad, om rehabilitering av Rakkestad Kulturhus, omgjøring av kinosal til konsertsal.

Dagens lokaler holder ikke forsvarlig standard hverken i forhold til arbeidsmiljøloven eller i forhold til NS 8178 (Norsk standard. Akustiske kriterier for rom og lokaler til musikkutøvelse). Uegnede rom/dårlige fysiske rammebetingelser utfordrer aktiviteten og gjør det vanskelig å gjennomføre oppgaver/prosjekter med god måloppnåelse. Mål og føringer forankret i politisk vedtatte planer er ikke mulig å innfri uten en ny arena. Etablere et samlingspunkt for barn og unge og et kraftsenter for estetiske fag. Videreutvikle kulturskolen som et kulturelt ressurscenter både internt i et helhetlig kommunalt tjenestetilbud og som et kompetansesenter for det frivillige kulturliv. Nybygget, slik vi ønsker det, vil gi rom for sambruk med det frivillige kulturliv og sikre gode øvingslokaler/fremføringsarenaer for særlig kor/korps og band.

Langhuset kulturhus - Totalt tre søknader

Formålet med Langhuset kulturhus skal være å etablere et samlingspunkt i Råde kommune. Langhuset skal inneholde bibliotek, en rikt utstyrt ungdomsavdeling, barneavdeling, kulturscene, lokale for øving og produksjon av kulturaktiviteter, kafé med mer. Lag og foreninger skal få møtelokaler. Det er en målsetting av Langhuset blir flittig brukt av alle aldersgrupper hele uken. Det ønskes å legge til rette for barn, unge og voksne i alle aldre til å utvikle kreativitet og livsmestring på en arena som Råde ikke kan tilby i dag. Å benytte kultur for læring gir alle muligheten til å utvikle seg og føle mestring på en unik måte. Med kreativ tenking og innovasjon vil mange oppnå økt livskvalitet og potensialet for utvikling er enormt. Kommunen ønsker å kunne etablere lokaler som kan benyttes til øving og produksjon av kultur for å i større grad legge til rette for denne aktiviteten.

Totalt tre kulturfunksjoner/søknader er vurdert til å være i tråd med bestemmelsenes formulering «For kulturarenaer der flere separate kulturfunksjoner inngår, er det anledning til å sende inntil tre ulike søknader om tilskudd»

Nes lenser kulturarena

Den nåværende tribunen på Nes ble bygget på dugnad i en skråning tilknyttet de kulturhistoriske byggene på stedet. Det har i ettertid vist seg at skråningen tribunen hviler på er i bevegelse, med den følge at tribunen også har flyttet på seg. Det har tidligere vært utført tiltak i form av fjerning av masse for å forsøke å få bukt med bevegelsene i grunnen. Av denne grunn er det ikke lenger ferdselsforbud i området, men tribunen vil ikke lenger gis dispensasjon for fortsatt bruk. Tribunen på Nes ligger i et geoteknisk utfordrende område.

Videre bruk av området avhenger av at det utføres ytterligere tiltak, samt bygging av en helt ny tribune for fremtidig bruk. Det vil legges vekt på tiltak som krever lite vedlikehold/oppfølging fra Skiptvet kommune sin side, samt innleie av tribuner til veldig store arrangementer fra et ansvarlig foretak. Dette er viktige faktorer som er med på å sikre at området benyttes, bevares og vedlikeholdes i fremtiden av Skiptvet kommune. Nes Lenseteater sine forestillinger samler mange besøkende, samt har en stor dugnadsgjeng som støttespillere. Det må derfor forventes at teateret, med en slik utbedring, også i fremtiden vil være en betydelig kulturell institusjon i Skiptvet kommune.

Fylkesrådmannens vurdering

Kulturens betydning for utvikling av innbyggernes levekår og folkehelse er løftet frem i fylkesplanen «Østfold mot 2050». Et rikt og variert kulturliv og en befolkning med stort kulturengasjement, bidrar til gode levekår og vil dermed også være godt folkehelsearbeid. I Regionalplan kultur 2018 – 2028 har saken forankring i strategi 5; bygge kulturarenaer.

Østfoldkommunene kommer i sum svært dårlig ut på den nasjonale kulturindeksen og det er behov for oppgradering av kultursatsingen i fylket. Fylkesrådmannen er av den oppfatning at de investeringer som vil bli gjort med tilskudd fra Østfold fylkeskommune, vil bidra til mer egnede lokaler, bygninger og utearenaer for kulturlivet i de kommunene som har søkt tilskudd. Dette vil være et sterkt tiltrengt løft for kulturlivet i fylket og det er gledelig at prosjektene er godt fordelt geografisk i regionen.

I sak vedrørende Plan for regionale kulturbygg – Østfold, vedtatt av Samferdsel-, miljø- og kulturkomiteen 9. mai 2001 (Sak A nr. 22/2001), ble det vedtatt en strategi om regionale kulturbygg i de store byene. Det er tidligere gitt regionale kulturhusmidler til Askim Kulturhus, Brygga kultursal i Halden og til Sarpsborg Scene. Strategien fra gjeldende kulturplan, med byene som motor for kulturlivet, ble dermed fullført med fylkestingets vedtak i foredlings sak for denne ordningen den 19 april. 2018, gjennom tilskudd til Blå Grotte i Fredrikstad og Parkteateret/Samfunnshuset i Moss. Det er derfor naturlig og en konsekvens av at man har nådd sine mål rundt regionale kulturbygg, at det i denne saken gjøres et løft for de mer lokale kulturarenaene.

Etter flere år med reserverte midler på ordningen, vil det nå gjennom vedtak i tråd med fylkesrådmannens anbefaling, kunne bli gjort nødvendige oppgraderinger på flere fasiliteter som er definert som lokale kulturbygg. Gjennom dette vil fylket få løftet flere av de lokale scenene og utomhus-arenaene, et tiltrengt løft for den kulturelle grunnmuren.

Det er fylkesrådmannens vurdering, at gjennom vedtaket fra 16. februar 2017 og de anbefalte tildelinger i denne saken, så er fylkeskommunen ajour med en tilfredsstillende forvaltning av midlene i forhold til Kulturdepartementets retningslinjer ettersom tidligere oppreservering nå fullt ut vil være fordelt. Inn i Viken vil vi ha med oss en «venteliste» på prosjekter som er godkjent og prioritert for delvis finansiering.